

**Pasquale Razzano, servitör på
Restaurang Dolce Vita i Figeholm**

*-En italiensk Figeholmare, det har vi inte
många av ...*

Nej det finns inte många i Småland
överhuvudtaget tror jag ...

-var är du född?

Jag är född i Neapel och växte upp i
Genua. Min far var militär och min mor
var sömmerska, jag har tre systrar.

-Och så kom du till Sverige?

Jag arbetade på ett svenskt företag i
Genua, som idag heter Saft Nife, då hette
det Nife Jungner. Jag blev skickad på
tjänsteresa till Oskarshamn, det skulle vara
i sex månader men så träffade jag min
dåvarande fru och jag blev kvar. Jag har
två döttrar som båda bor i Oskarshamn,
barnbarn har jag också.

-hur trivs du i Figeholm?

Jag trivs mycket bra här och folket är bra
tycker jag, tyvärr har jag för lite tid att
umgås med folk, jobbet tar mycket tid och
man är trött efter en arbetsdag.

*-du jobbar i restaurangbranschen sedan
många år, hur "hamnade" du där?*

På skollov och liknande så jobbade jag på
restaurang så fort jag fick tillfälle. Senare
arbetade jag på förstaklass hotell och
lyxhotell, även när jag gjorde min
militärtjänstgöring i Italien så jobbade jag
med mat, jag har alltid älskat det här (7)

jobbet – speciellt att servera och så
musiken, jag tycker om att sjunga också.
Efter jobbet på Saft Nife började jag jobba
på Chaplin i Oskarshamn, ja - och så har
det fortsatt, nu är jag på Dolce Vita här i
Figeholm. Jag fick för mycket kadmium i
blodet av arbetet på Saft Nife så jag kunde
inte vara kvar där ändå.

-vilka symptom får man av det?

Jag vet inte riktigt, det kan vara en
inkubationstid på trettio år och då antar
jag att man kan få cancer och dö ... men
det är inget att fundera på, Gud vet när
min tid är ute och då kallar Han hem mig,
så är det med det!

*-vad är det med att servera som du känner
passar dig så bra?*

För mig är det nästan som att vara en
socialarbetare, man träffar så mycket
människor, många vill och behöver prata
med någon. Jag tycker det känns så bra att
kunna lyssna på människor som kanske är
ensamma, ledsna eller har stora problem,
ibland kan man kanske ge ett gott råd eller
komma med något förslag. Man kan få
kontakter, inte bara som gäster utan som
människor. Tyvärr har vi för lite tid till
samtal och den sociala biten även inom
restaurangbranschen, det har blivit
stressigare, det skall vara lönsamt och då
finns det mindre personal. Det är så viktigt
att vi pratar med varandra, det gör vi för
lite. Där är det lite skillnad på svenskar
och italienare, i Italien kan man gå ut för
att äta och prata med vem som helst som
man inte känner innan, det är svårare här.
Man kan ta ett glas vin till maten utan att
någon tror man är alkoholiserad, något
som också är lite svårt här.

-känner du dig som svensk eller italienare?

Jag har bött större delen av mitt liv i
Sverige, jag kom hit som 22 åring, så
egentligen känner jag mig nog mest som
svensk, **FORTS nästa sida ...**

fast vid fotbolls VM, då är jag nog mera italienare ☺ Och maten – den saknar jag, det är andra råvaror som smakar mera, våra grönsaker här som förvaras i kylskåp smakar inte mycket. Jag är utbildad kock så jag kan en hel del om mat också, det har jag nytta av i mitt jobb som servitör eftersom jag vet vad maten innehåller och kan svara på frågor om maten.

- jag har förstått att du är katolik?

Ja liksom de flesta italienare så växte jag upp med katolska kyrkan, det var kyrkan på söndagarna, läsning hos prästerna, fotboll efter mässan på söndagen och så sjöng jag.

På den tiden var allt på latin, mässan och sångerna!

-hur länge sedan var det –hur gammal är du?

Jag är 55 år och jag tror det var någon gång på sjuttioalet som man ändrade och tog bort latinet. Man insåg inom katolska kyrkan att man inte kan nå det innersta i tron om man inte kan förstå språket. Det var inte lätt för vanliga utbildade människor att förstå när man inte kunde latin. Tron är ju viktigast men man måste också kunna förstå.

katolska kyrkan är kanske lite väl traditionell och konservativ men det har börjat hända saker ...

-och så har en ny påve valts ...

Han är en mycket konservativ påve och det känns som att gå tillbaka lite i utvecklingen, sådant som hade börjat ändras på har stannat av nu igen, det är lite synd.

- men det är väl bra att det finns regler, inom svenska kyrkan känns det nästan för mycket åt andra hållet ...

Jo det är bra att det finns regler och normer att följa. Men i den katolska kyrkan finns mycket dogmer – när det är svårt att förklara saker så måste man bara (8)

acceptera utan att ifrågasätta och det är svårt ibland, särskilt för ungdomar tror jag. Det finns också sådant jag tycker är rätt inom katolska kyrkan, ex. när man säger att det inte är rätt att par av samma kön skall få adoptera barn, Gud har tänkt en man och en kvinna, där måste det finnas en gräns. Men det finns också sådant inom katolska kyrkan som inte är så bra. Detta att präster inte får gifta sig t.ex. det tycker jag inte är bra, de flesta italienare tycker också så. Det är för svårt

att få skiljas också, visst skall man gifta sig en gång och det skall vara för hela livet, men det händer saker, livet är en prövning och ibland går det inte. Det är inte rätt att man då skall tvinga människor att leva tillsammans och barn kan komma till världen som inte är välkomna och så får de fara illa också.

-om du jämför den svenska kyrkan och frikyrkorna med den katolska kyrkan?

I grund och botten är det samma tro, vi tror på Jesus och Den Helige Ande, precis som ni. Det jobbas överallt för att samla alla kyrkor, både små och stora under ”samma tak” och så måste det ju vara, vi

har ju samma värderingar och samma tro!
Men katolska kyrkan måste då försöka ”ge sig” lite för att det skall fungera.

-kan du tänka dig att fira mässa i vår kyrka?

Jaja det är inga problem för mig alls!

- du sa att mässan firades på latin när du var barn och ung, läste du latin i skolan då?

Det var obligatoriskt med latin, men det togs bort senare och blev ett ämne man kunde välja. Jag har fortfarande nytta av min latinkunskap, man kan säga att latin är grunden för att kunna italienska riktigt bra och latinska ord finns överallt. Jag lånade en bok om svensk lagstiftning på biblioteket och där finns mycket ord på latinska.

-och så lär du ut italienska också?

Sensus hörde av sig och ville att jag skulle ha kurs i italienska, först var jag lite tveksam för jag har inte så mycket fritid kvar när jag jobbar, men så tycker jag att det är bra för mig att få öva mig i mitt eget språk, det finns ju inga italienare här så då blir det också ett tillfälle att få tala mitt språk.

-man kan få intrycket av att ”vanliga” svenskar idag inte tycker att de behöver Gud eller ens tänker i de banorna, vad tror du om det?

-nej jag tror inte det är så, de flesta tänker nog i grund och botten ganska mycket, fast man skall försöka vara tuff utåt. Det är nog också olika perioder i en människas liv då man tänker mera. När det händer något – då får man nog lite djupare tankar och känslor om Gud och att det finns någon som styr och råder över allting. Ibland tänker jag att det är svårt med alla krig och små barn som dör och svälter, skurkar som lever och har det bra, det finns så mycket elände i världen. Livet är en prövning och jag tror det finns en

menig med allt. Härskare som bara vill ha makt som köper vapen och struntar i att barnen svälter ihjäl, de glömmer att de inte är gud, att de skall dö en dag. Där är vi alla lika, vi möter döden en dag oavsett om vi är rika eller fattiga.

Det finns tårar och glädje i livet, jag har haft mycket av båda sorter, men så tror jag det skall vara ...

-du sa att musiken har betytt mycket för dig?

Det var mycket sång hemma, jag minns på söndagarna när familjen var samlad hur min mamma och pappa sjöng, min pappa sjöng riktigt bra, hans bröder också. Jag sjunger på ”känsla” och för att det är kul. Om jag fick leva om mitt liv skulle jag nog satsa på musiken.

-en ny Pavarotti då?

Ha ha nej så bra kan ingen bli, han var fantastisk (redaktören instämmer)

Min pappa var operafantast, han kunde alla operor. I Italien är opera nästan en religion!

-hur är det att leva så långt från ”din kyrka”?

Numera har det ändrats mycket även där, man måste inte gå i kyrkan för att vara troende, man kan be hemma och ändå vara en god katolik.

-men bikten då?

Man kan be Gud om förlåtelse hemma också, så det är inget problem ... om man är gammal eller handikappad så kan man kanske inte ta sig till kyrkan, men man är troende ändå. Det handlar ju om att vara verkligen troende, då kan man ha kontakten med Gud hemma också.

-om du skulle säga något som avslutning

Jag önskar att alla krig och annat elände skulle upphöra och att det skall finnas mera kärlek – det är viktigast av allt!